

државне установе, плуралистичка структура друштва, политичка традиција па и неке случајне историјске околности. Ма колико су оправдане и забрињавајуће ове критике теорије о подели власти, она је и даље незаменљива јер више скоро и да нема државе која се у својој организацији власти није угледала на њу. То пре свега важи за бивше социјалистичке државе које су се у постсоцијалистичкој етапи развитка одрекле доктрине и праксе јединства власти (скупштинског система) и окренуле се пракси и организацији државне власти која почива на начелу поделе власти.

Пракса показује да се начело поделе власти може спровести на различите начине, па тако може и да се говори о различитим системима поделе власти. Могуће је да се подела власти изведе путем строжег раздвајања власти (функција) које би, условно речено, биле потпуно независне и изоловане једна од друге. То би био председнички систем власти који постоји и функционише само у републиканским државама. Међутим, подела власти (функција) у пракси може да се оствари и путем једног релативно умеренијег раздвајања које има више карактер једне врсте узајамне зависности па и сарадње власти. То би пак био парламентарни систем који се успоставио и развио како у републиканским, тако и монархистичким државама. Но у политичком животу начело поделе власти се не остварује увек чисто и према унапред постављеним шемама и моделима, него се чешће јавља у различитим варијантама и модалитетима. Тако су могући различити модалитети председничког односно парламентарног система, али су могући и тзв. мешовити системи.

а) Председнички систем

Председнички систем власти је облик државне власти заснован на начелу строге или, боље рећи, строже поделе власти. Први и најтипичнији овакав модел власти је успостављен у САД Уставом од 1787. год. и као такав се није променио до данашњих дана. Тај амерички систем власти је прави (аутентичан) председнички систем али је био узор и за многе друге државе, пре свега латиноамеричке и неке афричке, мада оне никад нису успеле да успоставе аутентични (амерички) председнички модел власти. То све указује на особеност председничког система у САД за који може слободно да се каже да представља главни па чак и једини модел и тип овог система. Сматра се да је главна тековина Устава САД од 1787. год. у томе што је организацију америчке државне власти поставио на начелу круте поделе власти. Америчка